

BOSNA I HERCEGOVINA
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
BOSNIA AND HERZEGOVINA

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

Muvekita 4, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 93 00, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Број:

**ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ
АГЕНЦИЈЕ ЗА ОСИГУРАЊЕ У БиХ
ЗА 2007. ГОДИНУ**

Сарајево, јуни 2008. године

САДРЖАЈ

I	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
II	НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ	4
1.	Увод	4
2.	Осврт на препоруке из Извјештаја о ревизији за 2006. Годину	4
3.	Систем интерних контрола	4
4.	Планирање буџета	5
5.	Усуглашеност са законима и правилима	6
5.1.	Набавке	6
III	КОРЕСПОНДЕНЦИЈА	7

Прилог 1: Табела 1 "Извршења буџета за период од 01.01. до 31.12.2007. године".

Прилог 2: Коментар Агенције на Нацрт извјештаја.

Прилог 3: Одговор Канцеларија за ревизију на коментар Агенције на Нацрт извјештаја.

I Мишљење ревизора

Основ за ревизију

На основу Закона о ревизији институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број: 12/06) извршили смо ревизију финансијских извјештаја која се односе на годину која се завршава 31.12.2007. (Биланса стања, Посебних прегледа уз Билансу стања и Анализе извршења буџета) у **Агенцији за осигурање у БиХ** (у даљем тексту: **Агенција**).

Одговорност менаџмента/ревизора

Руководство Агенције је за припрему финансијских извјештаја, законитост извршених трансакција и намјенско кориштење средстава. Руководство је такође одговорно за увођење система интерних контрола којима се обезбјеђује поуздано управљање јавним средствима.

Наша одговорност, као екстерног ревизора, прописана је Законом о ревизији, стандардима ревизије и етичким кодексом за ревизоре јавног сектора.

Сходно томе, наша одговорност је изражавање мишљења о томе да ли су финансијски извјештаји поуздани и да ли биланса у потпуности одражава резултате извршења буџета. Такође, наша одговорност је да процијенимо да ли руководиоци институције примјењују законе и прописе, користе средства за одговарајуће намјене и да оцијенимо финансијско управљање, функцију интерне ревизије и систем интерних контрола.

Циљ и дјелокруг ревизије

Ревизију смо обавили у складу са Ревизионим стандардима Међународне организације врховних ревизионих институција – ISSAI и Међународним стандардима ревизије. Ревизија укључује испитивање, на бази извршених тестирања, доказа који су релевантни за исказане износе и објављивања у финансијским извјештајима, те регуларност финансијских трансакција које су укључене у финансијске извјештаје.

Ревизија је планирана и извршена тако да се добију информације и објашњења која сматрамо неопходним за обезбјеђење довољно доказа који пружају разумно увјерење да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане грешкама, преварама или другим нерегуларним радњама и како су средства утрошена у складу са одобреним буџетом и другим прописима.

Сматрамо да ревизија коју смо извршили пружа разуман основ за наше мишљење.

Квалификација се односи на сљедеће:

I.1. Провођење процедура набавки – видјети поглавље 5.1. овог Извјештаја.

По нашем мишљењу:

Финансијски извјештаји Агенције за 2007. годину приказују реално и истинито финансијско стање на дан 31. децембра 2007. године и у складу су са Правилником о финансијском извјештавању и Правилнику о рачуноводству институција Босне и Херцеговине.

У свим материјално значајним аспектима, расходи Агенције су употрејебљени за сврхе које је одредио Парламент БиХ и у складу су релевантним прописима, осим за могуће ефекте који су исказани под тачком I.1., горе наведеном.

Сарајево, јуни 2008. Године

II Налази и препоруке

1. Увод

Агенција за осигурање у Босни и Херцеговини основана је Законом о Агенцији за осигурање БиХ (Службени гласник БиХ бр. 12/04). Основни циљ оснивања Агенције је формирање тијела на државном нивоу које би вршило координацију двију ентитетских агенција за супервизију у сектору осигурања, представљање сектор осигурања у БиХ на међународном плану, да ради на хармонизацији прописа на ентитетском нивоу, усклађивање БиХ прописа са прописима ЕУ у домени осигурања, те обављање функције статистичког сервиса сектора осигурања у БиХ.

Агенцијом руководи директор којег је у 2006. години изабрао Управни одбор Агенције састављен од седам чланова.

Канцеларија за ревизију је извршила ревизију финансијског пословања Агенције у складу са Законом о ревизији, уважавајући опште услове окружења у којем је егзистирала Агенција. Ревизијом су утврђене одређене неправилности описане у Извјештају и Агенцији је сугерисано да их отклони, односно предузме потребне радње и прихвати предложене препоруке како се неправилности не би понављале у даљем пословању.

Ревидирањем пословања Агенције у 2007. години утврдили смо одређене недостатке и пропусте који се односе на:

- Систем интерних контрола који прописује руководство Агенције, који није, у потпуности, организован на задовољавајућем нивоу (видјети поглавље 3. овог Извјештаја);
- Планирање буџета за 2007. годину (видјети поглавље 4. овог Извјештаја);
- Извршене набавке током 2007. године (видјети поглавље 5.1. овог Извјештаја);

2. Осврт на препоруке из Извјештаја о ревизији за 2006. годину

Истичемо чињеницу да је ово прва ревизија, те нисмо у могућности да извршимо осврт на налазе и препоруке из прошлих година.

3. Сустав интерних контрола¹

Током ревидирања пословања Агенције утврдили смо одређене пропусте и недостатке у постојећем систему интерних контрола који у одређеној мјери повећавају ризик да руководство Агенције не оствари пуни увид у све аспекте пословања. Уочени пропусти и недостаци огледају се у сљедећем: за тестирани узорак трошкова репрезентације је утврђено како у одређеним случајевима на рачунима не постоји спецификација извршених услуга, те да се не сачињава забиљешка о поводу начињеног трошка, не наводи се попис гостију и институција из којих долазе. Када су у питању интерна правила која регулишу потрошњу фиксних и мобилних телефона сматрамо да би корисно било уз рачуне прилагати листинге и у складу са истима вршити корекцију одређених прекорачења дозвољених лимита.

У појединим налозима за возила нису уписане количине горива нити је обрачуната просјечна потрошња (обрачун у прегледу извршен је на годишњем нивоу, но међутим ревизија сугерише обрачун на мјесечном нивоу).

Приликом вршења пописа уочени су мањи пропусти који се односе на сачињавање извјештаја о попису средстава и обавеза који се доставља директору Агенције. Није донесена ни одлука директора о усвајању резултата пописа.

¹ У складу са чланом 13. став 2. Закона о ревизији институција БиХ, ревизија оцјењује финансијско управљање, функцију интерне ревизије и сустав интерних контрола о чему не изражава мишљење већ извјештава о уоченим слабостима.

Надаље замијетили смо и одређене пропусте у вези са provedбом Закона о јавним набавкама, што би требало убудуће свакако настојати поправити и отклонити. Када је у питању систем интерних контрола, ревизија да како је Агенције новоформирана институција и како објективно није могуће одмах успоставити квалитетан систем интерних контрола, али наглашавамо потребу да се започете активности наставе и користи досадашње једногодишње искуство, те да се перманентно ради на изградњи квалитетног система интерних контрола.

Препорука:

Агенција као једна од новоформираних институција БиХ треба да настави да јача систем интерних контрола сукладно Инструкцији Министарства финансија и трезора, а све у циљу отклањања свих могућих ризика нерационалног располагања јавним средствима. У том правцу препоручујемо да се анализирају значајнији пословни процеси и утврде ризици пословања, те у складу са процијењеним ризицима креирају одговарајући системи контрола.

4. Планирање буџета

Буџет за 2007. годину одобрен је у износу од 622.320,00 КМ, а укупно извршење буџета – расходи реализовани су у износу од 388.176,00 КМ, односно 62,38 % у односу на укупно планирана – одобрена буџетска средства. На овакав ступањ реализације буџета у односу на расположива средства утицала је углавном динамика запошљавања која није пратила планирану, па у 2007. години није било новозапослених (буџет одобрен за 11 запосленика, а на крају године Агенција је имала 6 запослених). Надаље смо такође уочили како је у току 2007. године извршено једно реструктурисање расхода у износу од 57.000,00 КМ. Ревизија сматра да Агенција треба пројекцију буџета да заснива на реалној динамици запошљавања и остварењу своје функције, а не само на попуни свих упражњених радних мјеста предвиђених Правилником о унутрашњој организацији. Ревизија сматра да је Агенција новоформирана институција БиХ и да није имала одређени јасних и прецизних параметара из прошлих година, али да би убудуће свакако више пажње требало да се посвети планирању буџета.

Посљедице оваквог начина планирања и извршења буџета огледају се у неефикасном кориштењу – тј. резервирању буџетских средстава у цјелини (у конкретном случају ради се о износу 234.144,00 КМ) јер се неодговарајућим планирањем резервира више буџетских средстава него што је потребно за нормално функционисање и остваривање законом прописаних функција Агенције, а на другој страни, могуће је да у другим институцијама БиХ остају одређени пројекти који због недостатка средстава у текућој години нису могли да буду ни планирани, ни реализовани.

Када је у питању планирање буџета желимо да скренемо пажњу руководству Агенције на члан 5. Закона о Агенцији за осигурање у БиХ који говори о начину финансирања Агенције. У споменутом члану Закона говори се да се Агенција финансира из буџета институција БиХ и партиципација влада ентитета, а на основу претходно закљученог меморандума о финансирању рада Агенције између Савјета министара и влада ентитета. Током ревизије пословања Агенције нисмо примијетили да су у 2007. години предузимане активности у смислу овакве могућности финансирања, него се Агенција током 2007. године финансирала искључиво из буџета институција БиХ (током завршне ревизије уочили смо да је руководство Агенције покренуло одређене активности по овом питању).

Препорука:

Агенција треба да убудуће више пажње посвети процесу планирања и извршења буџета, те посебно да сагледа проблематику броја запослених тј. реалну динамику запошљавања и да исту усклади са успоставом своје основне функције, као кључног елемента за планирање буџета (сугеришемо више сарадње и координације са Агенцијом за државну службу). Надаље сматрамо да би руководство Агенције требало да настави да подузима одговарајуће активности (у сарадњи са Управним одбором) на изналажењу могућности партиципирања влада ентитета у складу са чланом 5. Закона о Агенцији за осигурање у БиХ.

5. Усаглашеност са законима и правилима**5.1. Набавке**

Ревидирањем процеса набавки утврдили смо да није проведена одговарајућа процедура сукладно Закону о јавним набавкама БиХ за трошкове превоза у иностранству јавним средствима (авио карте) који су реализовани у износу од 6.685,00 КМ. Наиме, током године се вршила набавка авио карата приликом сваког конкретног путовања путем директног споразума. У динамичком плану расхода издаци за ове намјене су планирани у износу за који се могао примијенити директни споразум, али је укупан износ реализованих издатака на овој позицији већи од износа предвиђеног за додјелу уговора путем директног споразума. Цијенећи образложења која смо добили приликом обављања ревизије (релативно млада институција, у претходној години није било путовања), сматрамо да је неопходно да се више пажње посвети утврђивању годишњег плана набавки у складу са потребама Агенције, који ће омогућити благовремено провођење одговарајућих процедура набавке.

У проведеним процедурама уочено је следеће:

Услуге израде билтена: На ковертама није уписано вријеме пријема иако је у позиву било назначено до када понуде треба да се доставе. Као доказ о испуњењу увјета из члана 23.-26 Закона о јавним набавкама тражене су изјаве о измиреним обавезама, а не документи издати од стране надлежних органа у Босни и Херцеговини.

Набавка компјутерске опреме: На једној коверти није уписан датум и вријеме пријема понуде док су на осталим понудама уписани. Увидом у књигу протокола увјерили смо се да је пријем уписан у исту, па би убудуће требало водити више рачуна о евидентирању свих понуда. У записнику са отварања понуда наводе се имена чланова комисије за које нам није презентовано рјешење о именовању (напомињемо да се по ЗЈН за провођење конкурентског поступка може именовати комисија, али и не мора) али у даљој евалуацији понуда нема записника ни препоруке комисије.

Препорука:

Неопходно је да се изврши анализа недостатака и пропуста које смо уочили ревидирањем набавки извршених у току 2007. године, посебно јер се ради о новој институцији БиХ која нема довољно едукованог особља за провођење процедура набавки.

III Кореспонденција

Агенцији је уручен Нацрт извјештаја о ревизији за 2007. годину на разматрање и достављање евентуалних нових доказа и коментара на налазе ревизије.

У остављеном року од 15 дана, Агенција је доставила коментаре на налазе садржане у Нацрту извјештаја о ревизији.

По нашој процјени, Агенција није доставила нове доказе и чињенице које би значајније утицале на измјену налаза садржаних у Нацрту извјештаја о ревизији. По том основу овај Извјештај представља коначни извјештај достављен клијенту без корекција у односу на Нацрт извјештаја о ревизији.

У прилогу Извјештаја достављамо вам коментар Агенције на Нацрт извјештаја и наш одговор на коментаре Агенције.

Сарајево, јуни 2008. године

**ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ
РЕВИЗОРА**

мр Драган Кулина

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

М.П.

Миленко Шего